

**Oświadczenie złożone
przez senatora Macieja Klimę
na 77. posiedzeniu Senatu
w dniu 25 czerwca 2015 r.**

Oświadczenie skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz

Szanowna Pani Premier!

Polska poniosła największe straty ludzkie i materialne w przeliczeniu na jednego mieszkańca w trakcie II wojny światowej. Wiele państw europejskich w okresie ostatnich lat dokonywało, dokonuje oceny i analizy strat ludzkich, materialnych, w tym strat w zakresie dóbr kultury utraconych w wyniku działań wojennych w trakcie II wojny światowej. Nawet Federacja Rosyjska powołała w tym roku specjalną komisję w Dumie Federacji Rosyjskiej celem oceny wielkości strat spowodowanych przez wojnę w latach 1941–1945.

W latach 1939–1956 wielu obywateli Rzeczypospolitej Polskiej zostało zabitych, poniosło śmierć w wyniku ludobójstwa oraz celowych działań ze strony faszystowskich Niemiec i ZSRR. Wielu obywateli RP zmarło, doznało uszczerbku zdrowia w trakcie pobytu w więzieniach oraz wskutek deportacji, przesiedleń, wywiezienia na Syberię, do Kazachstanu i innych regionów ZSRR. Wielu obywateli RP w latach 1939–1956 było poddanych represjom i zmuszanych do nieludzkiej przymusowej pracy (w tym w obozach) na rzecz ZSRR, do którego wywieziono też wiele zabytków i dóbr kultury oraz całych zakładów produkcyjnych, maszyn, środków transportu, surowców, półproduktów, środków żywności. Wiele wartościowych dóbr kultury i innych zostało niestety zdewastowanych, zniszczonych (w tym też celowo) przez żołnierzy ZSRR. Polska zapłaciła haracz ZSRR za wyzwolenie, traktowana była jak łup wojenny, który rabowano w latach 1944–1956 z dóbr materialnych (surowców, środków transportu, dóbr kultury).

Zwracam się do Pani Premier z prośbą o opinię w wymienionych kwestiach i odpowiedź na następujące pytania.

Czy rząd RP posiada informacje o skali zbrodni i strat związanych z działaniami służb, instytucji rządowych ZSRR w stosunku do obywateli RP oraz Państwa Polskiego w latach 1939–1956?

Czy znana jest liczba osób zamordowanych, zabitych, zmarłych w trakcie przesiedleń, transportu do obozów oraz pobytu w różnych obozach na terenie ZSRR w latach 1939–1956?

Czy znana jest liczba obywateli RP poddanych represjom ze strony władz ZSRR w wymienionych latach?

Czy obywatelom ZSRR w latach 1945–2014 były postawione zarzuty (w tym prokuratorskie) za zbrodnie, zabójstwa, gwałty i inne przestępstwa w stosunku do obywateli i Państwa Polskiego w latach 1939–1956?

Czy instytucje RP są w posiadaniu dokumentów, dowodów, informacji dotyczących zbrodni przeciwko narodowi polskiemu ze strony instytucji ZSRR w latach 1939–1956? Jeżeli tak, to jakie działania prawne te instytucje podejmowały czy podejmują?

Czy straty materialne, także w zakresie dóbr kultury, spowodowane działaniami ZSRR w latach 1939–1956 zostały wycenione? Jeśli tak, to przez jakie instytucje?

Czy podejmowano bądź podejmuje się próby (w tym dyplomatyczne) uzyskania odszkodowań wojennych za straty, grabież, konfiskaty mienia przez ZSRR w latach 1939–1956?

Z wyrazami szacunku
Maciej Klima